

สรุปผลการเสวนาทางวิชาการ

เรื่อง

การจัดอันดับมหาวิทยาลัยดีอย่างไร : บทเรียนจาก Asiaweek

วันจันทร์ ที่ 28 กันยายน 2541 เวลา 8.30-12.30 น.

ณ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

คำนำ

การที่นิตยสาร Asiaweek ฉบับวันที่ 23 พฤษภาคม 2540 ได้จัดอันดับมหาวิทยาลัยชั้นนำในเอเชีย จำนวน 50 แห่ง ได้ก่อให้เกิดเสียงวิพากษ์วิจารณ์ตามมาเป็นอย่างมาก แต่อย่างน้อยเป็นการจุดประกายให้มหาวิทยาลัยต่าง ๆ เริ่มหันมาสำรวจตัวเองมากขึ้น และในปี 2541 นิตยสาร Asiaweek ฉบับวันที่ 15 พฤษภาคม 2541 ก็ได้ตีพิมพ์การจัดอันดับมหาวิทยาลัยชั้นนำในเอเชีย เป็นครั้งที่ 2 ท่ามกลางภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ ในเอเชีย และคาดว่านิตยสาร Asiaweek คงจะจัดทำรายงานเช่นนี้ เป็นประจำทุกปีตลอดไป สำหรับประเทศไทย การจัดอันดับมหาวิทยาลัยของนิตยสาร Asiaweek ครั้งที่ 2 นี้ มีมหาวิทยาลัยไทยอยู่ในการจัดอันดับมากกว่าครั้งที่ 1 และลำดับของการจัดอันดับมีการเปลี่ยนแปลงต่างกันอย่างสิ้นเชิง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ในฐานะหน่วยงานกลางที่มีหน้าที่จัดทำนโยบายและวางแผนการศึกษาของชาติ พิจารณาแล้วเห็นว่าการจัดอันดับมหาวิทยาลัยของนิตยสาร Asiaweek เป็นรายงานที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบอุดมศึกษาของประเทศ จึงได้สนับสนุนให้ ดร. นงลักษณ์ วิรัชชัย และ ดร. สุวิมล ว่องวาณิช ดำเนินการศึกษาวิจัยและจัดทำรายงานการวิเคราะห์การจัดอันดับมหาวิทยาลัยของประเทศในเอเชียขึ้นพร้อมกันนี้ได้จัด **เสวนาทางวิชาการเรื่อง การจัดอันดับมหาวิทยาลัยได้อย่างไร? : บทเรียนจาก Asiaweek** เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2541 ณ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ โดยมีผู้เข้าร่วมเสวนาประมาณ 70 คน ผลจากการเสวนาดังกล่าวได้นำมาปรับปรุงรายงานการวิจัยให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และเนื่องจากมีประเด็นสำคัญที่น่าจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพและมาตรฐานการอุดมศึกษาของประเทศไทย สำนักงานฯ จึงได้จัดพิมพ์รายงานฉบับนี้ขึ้น เพื่อใช้ประโยชน์ต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	1
สารบัญ	2
การนำเสนอผลการวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์การจัดอันดับมหาวิทยาลัย ของประเทศในเอเชีย	3
สรุปผลการเสวนาทางวิชาการเรื่อง การจัดอันดับมหาวิทยาลัยได้อย่างไร ? : บทเรียนจากเอเชียวีค	8
ภาคผนวก	19
โครงการเสวนาทางวิชาการ (ONEC FORUM)	20
กำหนดการจัดเสวนาทางวิชาการ (ONEC FORUM)	23
รายชื่อผู้เข้าร่วมเสวนาทางวิชาการ (ONEC FORUM)	25

การนำเสนอผลการวิจัย

เรื่อง

การวิเคราะห์การจัดอันดับมหาวิทยาลัยของประเทศในเอเชีย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดอันดับมหาวิทยาลัยโดยนิตยสาร Asiaweek และวิเคราะห์ตัวแปรต่าง ๆ ที่ใช้ในการทำนายคุณภาพมหาวิทยาลัย วิธีการที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยมีหลายขั้นตอน ได้แก่ การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดอันดับมหาวิทยาลัย การตรวจสอบความเหมาะสมของตัวบ่งชี้ที่ใช้ในการจัดอันดับโดยอาศัยความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา การศึกษาการกำหนดความสำคัญขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่ใช้ในการจัดอันดับโดยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน การสอบถามความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ นอกจากนี้ ยังมีการศึกษาความสามารถในการทำนายคุณภาพมหาวิทยาลัยจากตัวแปรที่เกี่ยวกับลักษณะการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยและสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศนั้น ๆ โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณและเปรียบเทียบสภาพของตัวแปรระหว่างประเทศไทยกับประเทศอื่น ๆ ผลการวิจัยมีดังนี้

➤ 1. สภาพการจัดอันดับของนิตยสาร Asiaweek

องค์ประกอบที่ Asiaweek ใช้ในการจัดอันดับมหาวิทยาลัยมี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ความมีชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย ความเข้มงวดในการคัดเลือกนักศึกษา อาจารย์ ผลผลิตด้านวิจัย และทรัพยากรด้านการเงิน ภายใต้แต่ละองค์ประกอบมีตัวบ่งชี้ย่อยรวมทั้งหมด 25 ตัว แต่ปรับยุบรวมตัวบ่งชี้ที่คล้ายคลึงกันเหลือ 22 ตัว ผลจากการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิพบว่า ตัวบ่งชี้ย่อยทั้ง 22 ตัวที่ Asiaweek ใช้ในการจัดอันดับนั้นมีความตรงและเหมาะสมมากจำนวน 5 ตัว คือ สัดส่วนอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาเอกในสาขา จำนวนบทความของอาจารย์ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารนานาชาติ จำนวนบทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับทวีปเอเชีย ทุนสนับสนุนการวิจัย และ จำนวนหนังสือในห้องสมุดต่อนักศึกษา

สำหรับตัวบ่งชี้ที่ได้จากการศึกษารายงานเอกสารที่เกี่ยวข้องซึ่ง Asiaweek ไม่ได้ใช้แต่มีความเหมาะสมมี 12 ตัว คือ (1) ร้อยละของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาตามเวลาที่คาดหวัง (2) คุณภาพของนักศึกษารวมผลงานวิชาการ, ผลการเรียนและการปฏิบัติ (3) ความสำเร็จของนักศึกษาที่ได้รางวัลระดับชาติในรอบ 5 ปี (4) ร้อยละ

ของอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาเอกของมหาวิทยาลัย (5) ประสบการณ์ของอาจารย์รวม ความสนใจทางวิชาการและผลผลิตทางวิชาชีพ (6) จำนวนอาจารย์ที่ได้รางวัลระดับ ชาติ (7) ความสำเร็จของอาจารย์ในการรับทุนในสาขา (8) คุณภาพการสอนของ อาจารย์ตามการรับรู้ของนักศึกษา (9) มาตรฐานการสอนของอาจารย์ (10) จำนวนหนังสือในห้องสมุด รวมทั้งความเหมาะสมของหนังสือในแต่ละสาขาและความ สะดวกในการใช้บริการ (11) ร้อยละของค่าใช้จ่ายในการจัดหาหนังสือที่ทันสมัย และ (12) คุณภาพของการบริหาร รวมทั้งทัศนคติ, นโยบายในการสอนและผลผลิตทาง การวิจัยและวิชาการในแต่ละสาขา

➤ 2. การกำหนดน้ำหนักความสำคัญขององค์ประกอบ

โดยสรุปรวมคะแนนที่มหาวิทยาลัยได้รับหากคำนวณจากน้ำหนักความสำคัญที่ กำหนดโดย Asiaweek มีความสอดคล้องกับคะแนนที่ได้หากคำนวณจากน้ำหนักความ สำคัญที่กำหนดโดยผู้ทรงคุณวุฒิค่อนข้างสูง โดยขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ .99

➤ 3. อิทธิพลของตัวแปรเกี่ยวกับประเทศ และมหาวิทยาลัย ที่มีต่อคุณภาพ มหาวิทยาลัย

ตัวแปรที่ใช้ในการทำนายคุณภาพมหาวิทยาลัยมี 10 ตัว เป็นตัวแปรเกี่ยวกับการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย 4 ตัว คือ เงินเดือนอาจารย์ อัตราส่วนนักศึกษาต่อ อาจารย์ จำนวนบทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ และอัตราส่วนนักศึกษาต่ออินเทอร์เน็ต และกลุ่มตัวแปรที่เกี่ยวกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศมี 6 ตัว คือ ผลิต ภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อหัว ค่าใช้จ่ายของรัฐด้านการศึกษาต่อหัว ร้อยละ ของงบประมาณเพื่อการอุดมศึกษา อัตราการเข้าเรียนระดับมัธยมศึกษา อัตราการ เข้าเรียนระดับอุดมศึกษา และคุณภาพชีวิต ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณพบว่า ใน กลุ่มมหาวิทยาลัยที่เป็นสหสาขาวิชา สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณมีค่า .89 และมีนัย สำคัญที่ระดับ .00001 และสมการถดถอยสามารถอธิบายความ แปรปรวนของคุณ ภาพของมหาวิทยาลัยได้ร้อยละ 79 ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพมหาวิทยาลัยเมื่อ พิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยทางบวกพบว่ามี 2 ตัว เรียงลำดับจากมากไปหา น้อย ได้แก่ บทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ ($P < .01$) และอัตราการเข้าเรียนระดับอุดม ศึกษา ($P < .01$) และตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยทางลบมี 2 ตัวที่มีนัยสำคัญ คือ ค่าใช้จ่ายของรัฐด้านการศึกษา ($P < .05$) และอัตราการเข้าเรียนระดับมัธยมศึกษา ($P < .05$)

ในกลุ่มมหาวิทยาลัยที่เน้นสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีพบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณมีค่าเท่ากับ .91 และมีนัยสำคัญที่ระดับ .0001 โดยสามารถอธิบายความแปรปรวนของคุณภาพมหาวิทยาลัยได้ร้อยละ 83 ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพมหาวิทยาลัยเมื่อพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยทางบวก พบว่ามีเพียงตัวเดียว คือ บทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ ($P < .01$)

➤ 4. การเปรียบเทียบลักษณะของตัวแปรของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยกับมหาวิทยาลัยของประเทศอื่นในเอเชีย

จากการแบ่งกลุ่มมหาวิทยาลัยต่าง ๆ โดยในกลุ่มมหาวิทยาลัยที่เป็นสหสาขาวิชามี 6 กลุ่ม กลุ่มละ 10 มหาวิทยาลัย ยกเว้นกลุ่มสุดท้ายมี 15 มหาวิทยาลัย และกลุ่มมหาวิทยาลัยที่เน้นสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแบ่งเป็น 3 กลุ่ม แล้วทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ซึ่งมี 10 ตัว คือ เงินเดือนอาจารย์ต่อปี จำนวนนักศึกษาต่ออาจารย์ จำนวนบทความที่ตีพิมพ์ เผยแพร่ จำนวนนักศึกษาต่ออินเทอร์เน็ต ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อหัว ค่าใช้จ่ายของรัฐด้านการศึกษาต่อหัว ร้อยละของงบประมาณเพื่อการอุดมศึกษา อัตราการเข้าเรียนระดับมัธยมศึกษา อัตราการเข้าเรียนระดับอุดมศึกษา และคุณภาพชีวิต ผลการวิเคราะห์ส่วนนี้ต้องการชี้ให้เห็นถึงลักษณะการกระจายของ ตัวแปรเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยและประเทศในแต่ละกลุ่ม โดยเปรียบเทียบสภาพของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยกับประเทศอื่น ผลปรากฏดังนี้

4.1 กลุ่มมหาวิทยาลัยที่เป็นสหสาขาวิชา

4.1.1 เงินเดือนของอาจารย์ใน 6 กลุ่มโดยเฉลี่ยอยู่ในช่วง 29,348 - 143,135 ดอลลาร์สหรัฐต่อปี อาจารย์ในมหาวิทยาลัยของประเทศไทยมีเงินเดือนเฉลี่ยอยู่ในช่วง 2,021 - 3,708 ดอลลาร์สหรัฐ

4.1.2 จำนวนนักศึกษาต่ออาจารย์ของประเทศไทยอยู่ระหว่าง 6-14 คน ซึ่งใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ยของประเทศอื่น ๆ ซึ่งอยู่ระหว่าง 11-14 คน

4.1.3 จำนวนบทความที่อาจารย์ผลิตของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยอยู่ระหว่าง 0.01 - 0.08 ในขณะที่ประเทศที่มหาวิทยาลัยติดอันดับช่วงต้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง .69 - 1.15

4.1.4 จำนวนนักศึกษาต่ออินเทอร์เน็ตของไทยอยู่ระหว่าง 5 - 11 คน ส่วนประเทศที่มหาวิทยาลัยติดอันดับต้น ๆ มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.6 - 2.2

4.1.5 ผลสัมฤทธิ์มวลรวมภายในประเทศต่อหัวของประเทศไทยเท่ากับ 2,770 ดอลลาร์สหรัฐต่อหัว ในขณะที่ประเทศที่มหาวิทยาลัยติดอันดับต้นๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14,257 ดอลลาร์สหรัฐขึ้นไป

4.1.6 ค่าใช้จ่ายของรัฐด้านการศึกษาต่อหัวของไทยเท่ากับ 92 ดอลลาร์สหรัฐ ในขณะที่ประเทศที่มหาวิทยาลัยติดอันดับต้นๆ มีค่าเฉลี่ย 601 ดอลลาร์สหรัฐขึ้นไป

4.1.7 งบประมาณเพื่อการอุดมศึกษาของไทยมีค่าร้อยละ 16.5 ในขณะที่ประเทศที่มหาวิทยาลัยติดอันดับต้นๆ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่างร้อยละ 21 - 24

4.1.8 คุณภาพชีวิตของประเทศไทยมีค่าประมาณ 4.78 ในขณะที่ประเทศที่มหาวิทยาลัยติดอันดับต้นๆ มีคุณภาพชีวิตโดยเฉลี่ย 5.76 ขึ้นไป

4.1.9 อัตราการเข้าเรียนระดับมัธยมศึกษาของไทยเท่ากับร้อยละ 38 ซึ่งเป็นค่าที่ต่ำที่สุด ในขณะที่ประเทศที่มหาวิทยาลัยติดอันดับต้นๆ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วงร้อยละ 82 ขึ้นไป

4.1.10 อัตราการเข้าเรียนระดับอุดมศึกษาของไทยเท่ากับร้อยละ 19 ในขณะที่ประเทศที่ติดอันดับสูงๆ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วงร้อยละ 32 ขึ้นไป

4.2 กลุ่มมหาวิทยาลัยที่เน้นสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

4.2.1 เงินเดือนอาจารย์ต่อปีโดยเฉลี่ยของมหาวิทยาลัยในไทยอยู่ระหว่าง 11,834 - 39,308 ดอลลาร์สหรัฐต่อปี ในขณะที่ประเทศที่มหาวิทยาลัยติดอันดับต้นๆ มีค่าเฉลี่ยประมาณ 34,009 ดอลลาร์สหรัฐขึ้นไป

4.2.2 จำนวนนักศึกษาต่ออาจารย์ของไทยมีค่าระหว่าง 9 - 18 คน ในขณะที่มหาวิทยาลัยในประเทศอื่นมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 10-13 คนต่ออาจารย์หนึ่งคน ซึ่งนับว่าใกล้เคียงกัน

4.2.3 จำนวนบทความที่อาจารย์ผลิตของไทยอยู่ระหว่าง 0.00 - 0.03 ในขณะที่มหาวิทยาลัยที่ติดอันดับ 1 - 10 มีค่าเฉลี่ย 0.54

4.2.4 จำนวนนักศึกษาต่ออินเทอร์เน็ตของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยมีความแตกต่างระหว่างมหาวิทยาลัยคือมีทั้งระดับ 3 คน และ 86 คน ในขณะที่มหาวิทยาลัยอันดับต้นๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.05

4.2.5 ผลสัมฤทธิ์มวลรวมภายในประเทศต่อหัวของไทยเท่ากับ 2,770 ดอลลาร์สหรัฐ ในขณะที่ประเทศที่มหาวิทยาลัยติดอันดับต้นๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12,439 ดอลลาร์สหรัฐขึ้นไป

4.2.6 ค่าใช้จ่ายของรัฐด้านการศึกษาต่อหัวของประเทศไทยเท่ากับ 92 ดอลลาร์สหรัฐ ในขณะที่ประเทศอื่นที่มหาวิทยาลัยติดอันดับต้น ๆ มีค่าเฉลี่ย 454 ดอลลาร์สหรัฐขึ้นไป

4.2.7 สัดส่วนของงบประมาณเพื่อการอุดมศึกษาของไทยเท่ากับร้อยละ 16.5 ในขณะที่ประเทศอื่นที่มหาวิทยาลัยติดอันดับต้น ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 18

4.2.8 คุณภาพชีวิตของประเทศไทยมีค่าเท่ากับ 4.78 ในขณะที่ประเทศอื่นที่มหาวิทยาลัยติดอันดับต้น ๆ มีค่าเฉลี่ยมากกว่า 5.20 ขึ้นไป

4.2.9 อัตราการเข้าเรียนระดับมัธยมศึกษาของไทยเท่ากับร้อยละ 38 ในขณะที่ประเทศอื่นที่มหาวิทยาลัยติดอันดับต้น ๆ มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 66 - 68

4.2.10 อัตราการเข้าเรียนระดับอุดมศึกษาของไทยเท่ากับร้อยละ 19 ในขณะที่ประเทศอื่นที่มหาวิทยาลัยติดอันดับต้น ๆ มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 19 - 23

สรุปผลการเสวนาทางวิชาการ
เรื่อง การจัดอันดับมหาวิทยาลัยได้อย่างไร ? : บทเรียนจากเอเชีย
วันจันทร์ที่ 28 กันยายน 2541 เวลา 8.30-12.30 น.

ณ ห้องประชุมกำแพง พลาญกูร
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

✎ สภาพการจัดอันดับมหาวิทยาลัยของเอเชีย

1. เป็นการจัดอันดับมหาวิทยาลัยชั้นนำจำนวน 50 แห่งในทวีปเอเชีย จากจำนวน 65 ประเทศ ผลการจัดอันดับนำมาตีพิมพ์ในนิตยสารเอเชียครั้งแรกเมื่อเดือนพฤษภาคม 2540 และครั้งที่สองเมื่อเดือนพฤษภาคม 2541 โดยในปี 2540 มหาวิทยาลัยของไทยที่ติดอันดับมี 2 แห่ง คือมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้อันดับที่ 36 และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้อันดับที่ 44 และในปี 2541 มหาวิทยาลัยของไทยติดอันดับ 3 แห่ง คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อยู่ในอันดับที่ 19 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ อยู่ในอันดับที่ 41 และมหาวิทยาลัยมหิดลอยู่ในอันดับที่ 42

2. **จุดประสงค์**ในการจัดอันดับมหาวิทยาลัยของเอเชีย เพื่อเพิ่มยอดขายให้แก่ นิตยสารของตนเป็นหลัก

3. **วิธีการจัดอันดับ**มหาวิทยาลัยของเอเชีย เป็นการนำเอามหาวิทยาลัยที่ยอดเยี่ยมที่สุดของเอเชียมาเปรียบเทียบกัน โดยใช้ตัวบ่งชี้ที่เอเชียพัฒนาขึ้น และนำเอาคะแนนจากมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งมาวิเคราะห์จัดลำดับ ในสภาพเงื่อนไขทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน

4. **องค์ประกอบที่ใช้**ในการประเมินจัดอันดับมหาวิทยาลัยที่ใช้ในระดับสากล มี 10 องค์ประกอบ 70 ตัวบ่งชี้ย่อย แต่เอเชียใช้ 5 องค์ประกอบ 25 ตัวบ่งชี้ย่อย ได้แก่

(1) **ความมีชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย** โดยให้ ผู้บริหารมหาวิทยาลัย คิษย์เก่า นายจ้าง ผู้ใช้บริการ เป็นผู้ประเมิน โดยให้น้ำหนักร้อยละ 20

(2) **นักศึกษา** ได้แก่ อัตราการรับ การลงทะเบียนเรียนจริง อัตราการคงอยู่ คุณภาพของบัณฑิต อัตราการมีงานทำ โดยเอเชียใช้ ค่อนข้างเน้น Input โดยให้น้ำหนักร้อยละ 25

(3) อาจารย์ ได้แก่ คุณวุฒิของอาจารย์ สัดส่วนอาจารย์ปริญญาโท เอก และขนาดห้องเรียน (Class size) โดยให้นำหน้าหน้าร้อยละ 25

(4) ผลงานวิจัย ได้แก่ แหล่งทุน ผลงานที่ตีพิมพ์ในระดับนานาชาติและในระดับภูมิภาคเอเชีย จำนวนสถาบันวิจัยที่มีอยู่ในมหาวิทยาลัยนั้นๆ จำนวนโครงการวิจัยที่ทำร่วมกับมหาวิทยาลัยอื่น จำนวนผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์เผยแพร่ โดยให้นำหน้าหน้าร้อยละ 20

(5) ทรัพยากรทางการเงิน ได้แก่ ค่าใช้จ่ายต่อหัว บริการ Internet E-mail โดยให้นำหน้าหน้าร้อยละ 10

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อรายงานการวิจัย การวิเคราะห์การจัดอันดับมหาวิทยาลัยของประเทศในเอเชีย

1) เอกสารงานวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์การจัดอันดับมหาวิทยาลัยของประเทศในเอเชีย เป็นเอกสารที่ดี เพราะมุ่งวิเคราะห์สภาพการจัดอันดับมหาวิทยาลัยของนิตยสารเอเชียวิคว่าใช้กรอบอะไรในการจัดอันดับ และกรอบที่ใช้เหมือนกับกรอบที่สากลใช้อยู่หรือไม่ ทำให้ทราบวิธีการในการจัดอันดับมหาวิทยาลัยของเอเชียวิค ว่าดำเนินการอย่างไรและใช้ตัวบ่งชี้อะไร

2) ข้อมูลจากงานวิจัยดังกล่าว ชี้ให้เห็นว่า ขณะที่รัฐบาลไทยจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษาน้อยกว่าประเทศอื่นมาก แต่ประเทศไทยกลับผลิตบัณฑิตเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ จึงเป็นสิ่งที่คนไทยควรภาคภูมิใจ

3) ความเหมาะสมของตัวบ่งชี้และความเหมาะสมของน้ำหนัก

(1) การที่ผู้วิจัยใช้ข้อมูลจาก 3 แหล่งมาพิจารณาร่วมกัน คือจากผู้เชี่ยวชาญ จากวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ(EFA) และวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน(CFA) นั้น มีผู้วิจารณ์ ดังนี้

1.1 ทักษะของผู้เชี่ยวชาญมีค่านิยมส่วนตัวปะปนไม่มากก็น้อย

1.2 ในส่วนของการอภิปรายผล ผู้วิจัยนำเอาประเด็นที่ผู้เชี่ยวชาญเพียงสองคนให้ความเห็นมาอภิปรายผล ซึ่งอาจก่อให้เกิดความไขว้เขวได้ ดังนั้น จึงควรอภิปรายผลในเชิงภาพรวมมากกว่าคำนึงถึงรายละเอียดปลีกย่อย

(2) การนำเสนอตัวบ่งชี้ค่อนข้างกระจัดกระจาย น่าจะจัดกลุ่มตัวบ่งชี้ในรูปแบบของ Input Output และ process จะทำให้ชัดเจนขึ้น

(3) เนื่องจากเอเชียวีค แบ่งภารกิจของมหาวิทยาลัยเป็น 2 ส่วน คือการผลิตบัณฑิต และการพัฒนาองค์ความรู้โดยใช้กระบวนการวิจัย ดังนั้นจึงควรจัดกลุ่มตัวบ่งชี้ตามภารกิจด้วย

ข้อวิจารณ์เกี่ยวกับการจัดอันดับมหาวิทยาลัยของเอเชียวีค

1) ข้อมูลที่เอเชียวีคใช้มีทั้งข้อมูลอัตนัยและปรนัย ในส่วนข้อมูล อัตนัย (Subjectivity) มีผู้ตั้งคำถามว่าผู้บริหารของแต่ละประเทศรู้จักมหาวิทยาลัยอื่นในทวีปเอเชียมากน้อยเพียงใด

2) การจัดอันดับมหาวิทยาลัยของเอเชียวีค ให้ค่าน้ำหนักเรื่องเงิน ว่ามหาวิทยาลัยนั้นๆ จัดสรรเงินเพื่อภารกิจตามที่เอเชียวีคกำหนดไว้มากน้อยเพียงใด โดยเอเชียวีคให้ความสำคัญกับภารกิจด้านการวิจัยค่อนข้างมาก จึงมีประเด็นคำถามตามมาว่า มหาวิทยาลัยที่เด่นในเรื่องการเรียนการสอนแต่อ่อนในเรื่องการวิจัย หากใช้เกณฑ์ตามนี้จะไม่ได้รับการจัดในอันดับต้นๆ

3) การจัดอันดับมหาวิทยาลัยของเอเชียวีค แบ่งเป็น 2 สาขาวิชาใหญ่ๆ คือทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสหสาขาวิชา ไม่ลงลึกในระดับสาขาวิชา จึงไม่เกิดประโยชน์สำหรับใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา รวมทั้ง ไม่เกิดประโยชน์แก่นักเรียน นักศึกษา ที่จะใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาตัดสินใจเลือกมหาวิทยาลัย เพราะแต่ละมหาวิทยาลัยมีจุดเน้นในสาขาวิชาแตกต่างกัน

4) องค์ประกอบในการประเมินจัดอันดับคุณภาพของมหาวิทยาลัยที่เอเชียวีคใช้ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับองค์ประกอบที่เป็นปัจจัยนำเข้า (Input) มากกว่าองค์ประกอบด้านกระบวนการ (process) และด้านผลผลิต (Output) ซึ่งไม่ตรงตามหลักวิชาการในการประเมินคุณภาพ ในขณะที่ตัวบ่งชี้ที่เอเชียวีคไม่ได้นำมาใช้ล้วนเป็นองค์ประกอบสำคัญทั้งด้านกระบวนการและผลผลิตของระบบการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยทั้งสิ้น ซึ่งหากวัดคุณภาพจากด้านผลผลิต (Output) ผลที่ได้ย่อมจะแตกต่างกันมาก

5) ตัวบ่งชี้คุณภาพที่เอเชียวีคใช้ส่วนใหญ่ยังไม่ครอบคลุมครบถ้วน กล่าวคือ ไม่ใช่ตัวบ่งชี้บางตัวที่มีความสำคัญ เช่น ตัวบ่งชี้ด้านหลักสูตร และมีเพียง 5 ตัวบ่งชี้ย่อยจาก 25 ตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสม ได้แก่ สัดส่วนอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาเอก จำนวนบทความของอาจารย์ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารนานาชาติและในระดับอาเซียน ผลงานวิจัย และ จำนวนหนังสือในห้องสมุดต่อจำนวนนักศึกษา นอกจากนี้ ตัวบ่งชี้คุณภาพหรือองค์ประกอบในการประเมินจัดอันดับคุณภาพของมหาวิทยาลัยที่ เอเชียวีคใช้ ยังไม่เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของสังคมไทย

6) การประเมินจัดอันดับมหาวิทยาลัยของเอเชียวีคประเมินปะปนกันหลายระดับ ทั้ง 1) การประเมินมหาวิทยาลัยทั้งระบบ 2) ประเมินภารกิจมหาวิทยาลัยเป็นสองด้าน คือด้านการเรียนการสอนกับด้านการวิจัย และ 3) ประเมินสาขาวิชา โดยแบ่งเป็นด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสหสาขาวิชา ดังนั้น การที่เอเชียวีคนำเอาคะแนนขององค์ประกอบแต่ละด้านซึ่งไม่สามารถเปรียบเทียบกันได้เพราะอยู่คนละระดับมารวมกัน จึงไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ และมีประเด็นคำถามว่าแท้จริงสิ่งที่เอเชียวีคต้องการประเมินคืออะไร นอกจากนี้ การให้ค่าน้ำหนักตัวบ่งชี้คุณภาพของเอเชียวีคยังมีความไม่เหมาะสมอีกด้วย เพราะเอเชียวีคให้ค่าน้ำหนักองค์ประกอบแต่ละด้านเหลื่อมล้ำไม่เท่ากัน

7) การประเมินจัดอันดับมหาวิทยาลัยของเอเชียวีคเป็นการนำเอามหาวิทยาลัยที่ยอดเยี่ยมที่สุดของเอเชียเพียงไม่กี่แห่ง มาเปรียบเทียบกันในสภาพเงื่อนไขทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกันของแต่ละประเทศ หากประเมินจากมหาวิทยาลัยทั้งหมดของแต่ละประเทศ ผลที่ได้อาจแตกต่างกันมาก รวมทั้ง เงื่อนไขทางเศรษฐกิจของแต่ละประเทศที่แตกต่างกันย่อมส่งผลต่อการจัดอันดับมหาวิทยาลัยด้วย

 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพ เพื่อการจัดระดับ(Rating) หรือการจัดอันดับ(Ranking) ?

1) นิยามของการจัดอันดับ(Ranking) และการจัดระดับ(Rating)

(1) การจัดอันดับ(Ranking) หมายถึง การจัดอันดับสถานศึกษาว่าสถานศึกษานั้นอยู่ในอันดับหรือลำดับใด ตัวแปรที่ใช้จึงเป็นตัวแปรในระดัับ Ordinal

(2) การจัดระดับ(Rating) หมายถึง การจัดระดับของสถานศึกษาว่าสถานศึกษานั้นอยู่ในระดับใด เช่น 3 ดาว 5 ดาว หรืออยู่ที่ระดับกี่เปอร์เซ็นต์ ตัวแปรที่ใช้จึงเป็นตัวแปรในระดัับ nominal

2) วัตถุประสงค์ของการประเมินจัดอันดับ(Ranking) และการประเมินจัดระดับ(Rating)

(1) เพื่อใช้ในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาการอุดมศึกษาของไทย อันจะทำให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด โดยเฉพาะในสภาพการณ์ที่ประเทศมีทรัพยากรจำนวนจำกัด

(2) เพื่อเป็นข้อมูลสะท้อนกลับให้มหาวิทยาลัยเกิดการพัฒนาดตนเองภายใต้จุดเน้นของแต่ละมหาวิทยาลัย โดยคำนึงถึงความแตกต่างหลากหลายของแต่ละมหาวิทยาลัยเป็นสำคัญ

(3) เพื่อให้ผู้บริหารของมหาวิทยาลัยซึ่งเป็นผู้ผลิตบัณฑิต/ผู้ให้บริการการศึกษา ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการบริหารในการให้บริการการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค

(4) เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับนักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครอง ใช้เป็นแนวทางในการเลือกสถานศึกษา

(5) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดสรรงบประมาณ

(6) เพื่อเป็นข้อมูลให้สถาบันการศึกษาในต่างประเทศใช้ประกอบการพิจารณา รับบัณฑิตที่จบจากมหาวิทยาลัยต่างๆของประเทศที่มีการประเมิน จัดอันดับ (Ranking) หรือประเมินจัดระดับ (Rating)

3) ประเมินจัดระดับ (Rating) หรือประเมินจัดอันดับ (Ranking) ?

(1) ที่ประชุมเห็นว่าควรประเมินเพื่อจัดระดับ (Rating) มากกว่าประเมินเพื่อจัดอันดับ (Ranking) โดยเอาค่าน้ำหนักขององค์ประกอบแต่ละด้านมาทำ Profile ว่ามหาวิทยาลัยใดได้ดำเนินการครบตามองค์ประกอบแต่ละด้านมากน้อยเพียงใด

(2) เหตุผลที่ควรประเมินจัดระดับ (Rating) มากกว่าประเมินจัดอันดับ (Ranking) เพราะ

2.1 การประเมินจัดระดับก่อให้เกิดผลในทางบวกในเชิงสร้างสรรค์ (Constructive) มากกว่าเพราะการประเมินจัดระดับไม่ใช่กระบวนการที่เสรีจลื่นในตัวเอง แต่เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการในการพัฒนาคุณภาพภายในสถาบันนั้นให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น โดยไม่ได้มุ่งเน้นที่การแข่งขัน ในขณะที่การประเมินจัดอันดับ (Ranking) ก่อให้เกิดแรงกดดันในเชิงการแข่งขัน (Competitive Pressure) ไม่ได้ก่อให้เกิดผลที่จะนำไปสู่การปรับปรุงคุณภาพการศึกษาแต่อย่างใด เพราะเพียงทำให้ทราบว่าใครเก่งหรืออ่อนกว่าใครเท่านั้น จึงก่อให้เกิดผลในทางทำลาย (Restructive) มากกว่าผลดี

2.2 การประเมินจัดระดับ (Rating) มีข้อได้เปรียบน้อยกว่าการประเมินจัดอันดับ (Ranking) เนื่องจากการประเมินจัดระดับ (Rating) เป็นการประเมินแบบ อิง

เกณฑ์(Criterion Reference) ในขณะที่การประเมินจัดอันดับ(Ranking) เป็นการประเมินแบบอิงบรรทัดฐาน(Norms Reference)

4) เจ็อนไขสำคัญในการประเมินจัดระดับ(Rating)

(1) การประเมินจัดระดับคุณภาพมหาวิทยาลัยต้องมุ่งท้าทายให้เกิดการขยายผลให้มหาวิทยาลัยต่างๆดำเนินการปรับปรุงคุณภาพของตนเอง (Investigation Repetition) มากกว่ามุ่งประเมินเพื่อประจานมหาวิทยาลัยที่ไม่อยู่ในระดับคุณภาพที่ดี (Reinforce Repetition) และมุ่งยกระดับคุณภาพของสถานศึกษามากกว่าการแข่งขัน การประเมินจัดระดับมหาวิทยาลัยจึงจะนำมหาวิทยาลัยไปสู่คุณภาพที่พึงประสงค์

(2) การประเมินจัดระดับคุณภาพมหาวิทยาลัย ต้องให้ข้อมูลประกอบด้วยการที่มหาวิทยาลัย ได้รับการจัดระดับในระดับนั้นๆ มีจุดเด่นและจุดด้อยในเรื่องใด ทั้งนี้ เพื่อให้มหาวิทยาลัยเหล่านั้นได้รักษาระดับคุณภาพที่ดีไว้และปรับปรุงแก้ไขในข้อด้อย/จุดอ่อนของตนให้ดีขึ้น

(3) ควรสร้างกระแสเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการประเมินผลภายใน เพราะศาสตร์ในการบริหารคือการประเมินผล ถือเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญ แต่ประเทศไทยอ่อนในเรื่องนี้มาก เพราะเรามุ่งแต่การประเมินคนอื่น โดยไม่ประเมินตนเอง

(4) การประเมินจัดระดับคุณภาพมหาวิทยาลัยควรดำเนินการให้สอดคล้องกับสถานะเงื่อนไขทางเศรษฐกิจของประเทศในแต่ละช่วงเวลา และควรคำนึงถึงความแตกต่าง หลากหลายของแต่ละมหาวิทยาลัยมากกว่าการพัฒนาให้เป็นมาตรฐานเดียวกันหมดซึ่งไม่ใช่จุดมุ่งหมายของการประเมินและต้องใช้ทรัพยากรจำนวนมหาศาล

5) รูปแบบของการจัดระดับคุณภาพมหาวิทยาลัย มี 2 รูปแบบ คือ

(1) **Polling Approach** เป็นการสำรวจความคิดเห็นจากประชาชนว่ามหาวิทยาลัยแต่ละแห่งเป็นอย่างไร ควรได้คะแนนเท่าไรแล้วนำมาจัดอันดับในลักษณะเป็นสูตร วิธีการดังกล่าวเป็นวิธีการที่นิตยสารต่างๆ นิยมทำ เพราะง่ายและรวดเร็ว แต่มีจุดอ่อนคือการจัดเป็นสูตรลักษณะดังกล่าว สุดท้ายมหาวิทยาลัยต่างๆ จะมุ่งพัฒนาตนเองตามสูตรหรือตามอย่างมหาวิทยาลัยที่ได้รับการจัดอันดับอยู่ในอันดับต้นๆ ซึ่งมีผลทำลายส่วนรวมมากกว่าก่อให้เกิดผลดี เช่น 1) การให้ค่าคะแนนบุคลากรจากจำนวนบุคลากรที่จบปริญญาเอก เป็นการให้คุณค่าที่ปริญญาบัตรต่างๆ ที่อาจารย์ที่จบปริญญาโทก็มีคุณภาพ และสุดท้ายจะนำไปสู่การซื้อตัวอาจารย์ 2) การให้

ค่าคะแนนโดยใช้เกณฑ์จำนวนนักศึกษาที่จบจากมหาวิทยาลัย จะนำไปสู่การปล่อยเกรด และ 3) การให้ค่าคะแนนโดยสอบถามความเห็นจากศิษย์เก่า ย่อมมีอคติเพราะศิษย์เก่าย่อมต้องให้คะแนนสถาบันการศึกษาที่ตนเองจบออกมาสูงกว่าที่อื่น เป็นต้น

(2) Accreditation เป็นการรับรองวิทยฐานะและเป็นการตรวจสอบภายนอก โดยทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานตัวบ่งชี้เป็น 9 กลุ่ม เพื่อติดตามผลมหาวิทยาลัยต่างๆ ว่าได้ดำเนินการตามที่ได้เขียนไว้ในเอกสาร(Self Report)หรือไม่อย่างไร หากมหาวิทยาลัยสามารถดำเนินการได้ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด ทบวงมหาวิทยาลัยก็จะรับรองวิทยฐานะซึ่งถือเป็นการรับรองคุณภาพและมาตรฐานสถาบันนั้นๆ ให้

เนื่องจากแต่ละรูปแบบมีทั้งข้อดีข้อเสีย ดังนั้น เพื่อให้เกิดผลคุ้มค่าจึงควรจัดระดับคุณภาพมหาวิทยาลัยโดยใช้ทั้งสองรูปแบบร่วมกัน ทั้งนี้ ในการประเมินจัดระดับมหาวิทยาลัยควรมีคณะกรรมการจัดระดับชุดหนึ่ง (Rating Committee) ทำหน้าที่ตัดสินข้อมูลที่หลากหลายเพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือมากที่สุด

6) ขอบเขตของการประเมินจัดระดับ(Rating)

(1) การประเมินจัดระดับคุณภาพมหาวิทยาลัยควรดำเนินการเฉพาะภายในประเทศไทย ทั้งนี้ สถาบันอุดมศึกษาควรพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในของตนเอง (Internal Assessment) โดยใช้ตัวบ่งชี้ที่พัฒนาขึ้นมาเองเพื่อประเมินว่าตนอยู่ในระดับใดและควรปรับปรุงแก้ไขอะไรบ้าง และหากมหาวิทยาลัยทุกแห่งดำเนินการตรวจสอบคุณภาพภายในของตนเองย่อมมีความพร้อมที่จะได้รับการตรวจสอบจากภายนอก (External Evaluation) ไม่ว่าจะใช้ตัวบ่งชี้ใด

(2) หากสามารถทำการประเมินจัดระดับ(Rating) สถาบันการศึกษาได้ ในอนาคตสามารถทำการประเมินจัดระดับ(Rating) โรงพยาบาล สื่อมวลชน ฯลฯ ได้

7) ประเมินจัดระดับ(Rating) อะไร

(1) ในการประเมินจัดระดับคุณภาพต้องมีความชัดเจนว่าต้องการประเมินจัดระดับคุณภาพมหาวิทยาลัยในระดับใด เช่น ประเมินจัดระดับมหาวิทยาลัยทั้งระบบ ประเมินภารกิจทุกภารกิจของมหาวิทยาลัยหรือประเมินเฉพาะภารกิจด้านการเรียนการสอน ประเมินทุกระดับการศึกษาทั้งปริญญาตรี โท เอก หรือประเมินเฉพาะระดับปริญญาตรี ประเมินแต่ละสาขาวิชาแต่ละหลักสูตรของแต่ละมหาวิทยาลัย หรือ

ประเมินทุกสาขาวิชาในมหาวิทยาลัย เพราะการวางกรอบว่าจะจัดระดับอะไรจะเป็นตัวกำกับว่าจะใช้ตัวบ่งชี้อะไร

(2) ในการประเมินจัดระดับคุณภาพควรประเมินในระดับสาขาวิชาภายในสาขาวิชาของแต่ละมหาวิทยาลัยและ/หรือระหว่างสาขาวิชาภายในมหาวิทยาลัยเดียวกัน มากกว่าดำเนินการในภาพรวมในระดับสถานศึกษา เพราะผลการประเมินจัดระดับคุณภาพสาขาวิชาจะส่งผลต่อการจัดระดับคุณภาพของมหาวิทยาลัยในภาพรวมได้ หากมหาวิทยาลัยนั้นมีหลายสาขาที่ได้รับการจัดระดับในระดับต้นๆ

(3) สำหรับในระยะเริ่มแรกควรประเมินจัดระดับคุณภาพในสาขาวิชาที่ก่อให้เกิดผลกระทบแก่คนจำนวนมากก่อน ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้บริโภคได้ใช้ผลการประเมินในการตัดสินใจเลือกสถานที่เรียน ซึ่งจะส่งผลเชื่อมโยงให้มหาวิทยาลัยซึ่งเป็นผู้ผลิตได้ปรับเปลี่ยนบทบาทการให้บริการการศึกษาเพื่อผู้บริโภคมากขึ้น ถือเป็นการใช้ Market Force

(4) การประเมินจัดระดับคุณภาพมหาวิทยาลัยไม่ควรดำเนินการเฉพาะในสาขาวิชาที่ขาดแคลน เนื่องจากมีผลให้มหาวิทยาลัยที่ไม่มีสาขานั้นๆ ขาดความกระตือรือร้นที่จะปรับปรุงพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น โดยเฉพาะในสาขาด้านมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์

8) ใช้ตัวบ่งชี้อะไรในการประเมินจัดระดับ (Rating)

(1) ประเมินจัดอันดับคุณภาพของมหาวิทยาลัยโดยใช้ทุกองค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่เป็นปัจจัยนำเข้า (Input) องค์ประกอบด้านกระบวนการ (Process) และองค์ประกอบด้านผลผลิต (Output) รวมทั้ง องค์ประกอบด้านผลกระทบ (Impact) และการให้ค่าน้ำหนักตัวบ่งชี้ควรเชื่อมโยงไปสู่ผลผลิต (Product) ว่าต้องการผลผลิตอย่างไร และผลผลิตดังกล่าวนั้น ปัจจัยนำเข้า (Input) และกระบวนการ (process) ควรเป็นอย่างไร

(2) ในการประเมินจัดระดับคุณภาพของมหาวิทยาลัย ควรประเมินคุณค่าที่เพิ่มขึ้น (Value added) จากองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ว่าบัณฑิตที่จบการศึกษามี Value added เพิ่มขึ้นมากน้อยเพียงใด มากกว่าที่จะพิจารณาเพียงจำนวนนักศึกษาของมหาวิทยาลัยนั้นๆ

(3) ตัวบ่งชี้ที่ใช้ในการประเมินจัดระดับควรครอบคลุม ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ทั้งนี้ เพื่อป้องกันข้อโต้แย้งในประเด็นที่ว่าหากผลการประเมินออกมาดี อาจเป็นเพราะมีผู้ต้องการเข้าศึกษาสูงกว่าความสามารถที่จะรับได้ (Demand มากกว่า Supply) ผู้เรียนส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีการศึกษาและฐานะดี ความเก่าแก่ของ

มหาวิทยาลัย ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ (Professional line) ขนาดของสถาบัน ขนาดห้องเรียน เป็นต้น นอกจากนี้ หากไม่พิจารณาเรื่องเหล่านี้อย่างรอบคอบจะส่งผลให้สถาบันใหม่ๆ สถาบันขนาดเล็กหายไปจากระบบการประเมินจัดระดับ และสุดท้ายมหาวิทยาลัยต่างๆจะมุ่งพัฒนาไปสู่ความเหมือนกัน แทนที่จะพัฒนาคุณภาพภายใต้เอกลักษณ์ของแต่ละสถาบัน

(4) ตัวบ่งชี้ในการประเมินจัดระดับควรประกอบด้วย 2 ส่วน คือตัวบ่งชี้ที่เป็นกติกาสากลหรือเป็นตัวชี้วัดมาตรฐานกลาง (Normative Model) เช่น สิ่งพิมพ์ที่ดี พิมพ์เผยแพร่และผลงานวิจัย เป็นต้น กับตัวบ่งชี้ที่เป็นค่านิยมของสาขาวิชาหรือของมหาวิทยาลัยนั้น ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสังคมไทย โดยพิจารณาว่ามหาวิทยาลัยสามารถดำเนินการตามมาตรฐานที่กำหนด (Benchmark) มากน้อยเพียงใด ผู้ที่ได้รับการจัดระดับ มีคุณสมบัติเป็นที่ยอมรับของระดับนั้นเพียงใด ผู้ถูกประเมินจึงไม่ได้แข่งขันกับใคร

9) ความเชื่อถือได้ของการประเมินจัดระดับ(Rating) ขึ้นอยู่กับ

- (1) ตัวบ่งชี้
- (2) วิธีการประเมิน ควรใช้ข้อมูลดิบมาวิเคราะห์ทั้งในเชิงปรนัยและอัตนัย โดยมุ่งให้เกิดการสร้างสรร ยุติธรรม ไม่อคติและมีความเชื่อถือได้
- (3) ผู้ทำหน้าที่ประเมิน
- (4) เวลาและค่าใช้จ่ายในการประเมิน การประเมินที่ดีต้องใช้เวลาและค่าใช้จ่ายที่ค่อนข้างสูง เพราะต้องดำเนินการอย่างรอบคอบเพราะผลที่เกิดขึ้นตามมาค่อนข้างสูง
- (5) มีการตรวจสอบและถ่วงดุลผู้ทำการประเมินและสถาบันที่ทำการประเมินจากประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง

10) ใครเป็นผู้ประเมินจัดระดับ(Rating)

ผู้ประเมินจัดระดับ(Rating) อาจเป็นใครก็ได้ เช่น ผู้บริหารมหาวิทยาลัย อาจารย์ นักศึกษา ผู้ปกครอง สำนักงบประมาณ ทบวงมหาวิทยาลัย กระทรวงศึกษาธิการ หรือ กองทุนการศึกษา เป็นต้น ซึ่งผลการประเมินจากผู้ประเมินแต่ละกลุ่มจะแตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะใครเป็นผู้ประเมินควรมุ่งประโยชน์ผู้บริโภค (Consumer Protection) เป็นสำคัญ

11) ประเมินจัดระดับ(Rating)เพื่อใคร

(1) การประเมินจัดระดับ(Rating)ควรมุ่งให้เกิดประโยชน์แก่ผู้บริโภค คือ ผู้ปกครอง นักเรียน นักศึกษาเป็นหลัก(Consumer Protection)

12) หน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการประเมินจัดระดับ(Rating)

หน่วยงานและกลไกการดำเนินงานในการประเมินจัดระดับ(Rating) อาจดำเนินการได้ในหลายรูปแบบ ซึ่งการจะพิจารณาเลือกใช้รูปแบบใดควรมีการจัดเสวนาทางวิชาการเพื่อระดมความคิดเห็นจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง สำหรับรูปแบบต่างๆ มีดังนี้

(1) หน่วยงานภายใต้ระบบราชการ

(2) หน่วยงานกึ่งราชการกึ่งเอกชน

(3) หน่วยงานอิสระ อาจดำเนินการในรูปบริษัท มีองค์ประกอบของคณะกรรมการอำนวยการ (Board of Director) ประกอบด้วยหน่วยงานต่างๆที่เข้าร่วมประเมินจัดระดับคุณภาพถือหุ้นร่วมกัน และมีคณะกรรมการประเมินจัดระดับ(Rating Committee) ดำเนินการประเมินจัดระดับคุณภาพ ทั้งนี้ องค์กรดังกล่าวไม่ควรเป็นองค์กรที่เสร็จสิ้นในตนเอง แต่ควรเป็นองค์กรเสริมสร้างประสบการณ์

13) ข้อควรระวังในการประเมินจัดระดับคุณภาพมหาวิทยาลัย

(1) การประเมินจัดระดับคุณภาพมหาวิทยาลัยควรดำเนินการอย่างรอบคอบ ผู้ประเมินต้องมีความจริงใจและซื่อสัตย์ เพราะการประเมินก่อให้เกิดผลกระทบติดตามมาอย่างมหาศาล โดยเฉพาะหากใช้ผลการประเมินเป็นแนวทางในการจัดสรรงบประมาณ

(2) การประเมินจัดระดับมหาวิทยาลัยไม่ได้เป็นหลักประกันเรื่องคุณภาพเสมอไป โดยเฉพาะหากประเมินจากผู้ปกครอง ควรระวังในเรื่องความนิยมหรือค่านิยมของผู้บริโภคในการเลือกมหาวิทยาลัย/คณะ/สาขาวิชา

งานสืบเนื่องที่ สกศ. ควรดำเนินการต่อไป

1) การจัดเสวนาทางวิชาการเพื่อระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับหน่วยงานและกลไกการดำเนินงานในการประเมินจัดระดับ (Rating) และประเมินจัดอันดับ(Ranking) ในประเด็น

(1) รูปแบบที่เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของสังคมไทย

(2) ความเป็นอิสระ/อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานควรมีอย่างน้อยเพียงใด

(3) ดุลยภาพระหว่าง Market Force / Public Commodity เพราะการศึกษาต้องคำนึงถึงเรื่องความเสมอภาคทางการศึกษา และค่านิยมทางสังคม ซึ่งแตกต่างกับภาคธุรกิจ

(4) ข้อดีข้อเสียของแต่ละรูปแบบ

2) ดำเนินการประเมินจัดระดับ (Rating) โรงเรียนมัธยมศึกษา สถานศึกษาอาชีวศึกษา และสถานศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดยเริ่มจากสถานศึกษาจำนวนประมาณ 100 แห่ง เพื่อดูว่าผู้ที่เข้ามาเรียนเมื่อจบออกไปแล้ว มี Value Added เพิ่มขึ้นมากน้อยเพียงไร ทั้งนี้ เพื่อนำผลที่ได้ไปพัฒนาคุณภาพการศึกษา(เลขาธิการฯ ให้สัมภาษณ์สื่อมวลชน)

3) การประชาสัมพันธ์ข้อมูลของสถานศึกษาที่มีการประเมินจัดระดับ(Rating) หรืองานวิจัยในด้านนี้ออกสู่สาธารณชนให้มากขึ้น

ภาคผนวก

โครงการเสวนาทางวิชาการ (ONEC FORUM)

เรื่อง

การจัดอันดับมหาวิทยาลัยได้อย่างไร ? : บทเรียนจากเอเชีย

หลักการและเหตุผล

ในขณะที่โลกยังคงหมุนต่อไปอย่างไม่หยุดนิ่ง ความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นตลอดเวลา ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและโทรคมนาคม ทำให้โลกทั้งโลกแคบลง โดยมีติของเวลาและระยะทางไม่สามารถเป็นอุปสรรคได้อีกต่อไป ความเป็นสากลไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม เข้ามามีอิทธิพลและเป็นที่ยอมรับในหมู่ประชากรชาวโลกมากขึ้น

การศึกษาก็เช่นเดียวกัน โดยเฉพาะการอุดมศึกษา แนวโน้มความเป็นสากล หรือความเป็นนานาชาติของการอุดมศึกษามีให้เห็นมากขึ้น เช่น การรวมกลุ่มของมหาวิทยาลัยคุณภาพชั้นนำของประเทศออสเตรเลีย แคนาดา จีน นิวซีแลนด์ สิงคโปร์ อังกฤษ และสหรัฐอเมริกา ในชื่อที่เรียกว่า “Universitas 21 Members” ซึ่ง มีวัตถุประสงค์ เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาแต่ละประเทศได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ มีความรู้และประสบการณ์กว้างไกลหลากหลายในวัฒนธรรมมากขึ้น โดยนักศึกษาสามารถเลือกสถานที่เรียนและถ่ายโอนหน่วยการเรียนกันได้ เป็นต้น

เมื่อปี 2540 นิตยสาร Asiaweek ฉบับวันที่ 23 พฤษภาคม 2540 ได้จัดทำรายงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศในเอเชีย โดยได้จัดอันดับมหาวิทยาลัยชั้นนำในเอเชีย จำนวน 50 แห่ง ซึ่งได้ก่อให้เกิดเสียงวิพากษ์วิจารณ์ตามมาเป็นอย่างมาก มีทั้งเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย แต่อย่างน้อยเป็นการจุดประกายให้มหาวิทยาลัยต่าง ๆ เริ่มหันมาสำรวจตัวเองมากขึ้น สำหรับปี 2541 นิตยสาร Asiaweek ฉบับวันที่ 15 พฤษภาคม 2541 ได้ตีพิมพ์การจัดอันดับมหาวิทยาลัยชั้นนำในเอเชียเป็นครั้งที่ 2 ท่ามกลางภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ ในเอเชีย และคาดว่านิตยสาร Asiaweek คงจะจัดทำรายงานเช่นนี้เป็นประจำทุกปีตลอดไป

สำหรับประเทศไทย การจัดอันดับมหาวิทยาลัยของนิตยสาร Asiaweek ครั้งที่ 2 นี้ มีมหาวิทยาลัยไทยอยู่ในการจัดอันดับมากกว่าครั้งที่ 1 และลำดับของการจัดอันดับมีการเปลี่ยนแปลงต่างกันอย่างออกไป สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ พิจารณาแล้วเห็นว่าการจัดมหาวิทยาลัยของนิตยสาร Asiaweek เป็นรายงานที่น่าสนใจ เพื่อการพัฒนาการอุดมศึกษาของประเทศ จึงจัดให้มีการศึกษาวิจัยและจัดทำรายงานการวิเคราะห์การจัดอันดับมหาวิทยาลัยในเอเชีย ของนิตยสาร Asiaweek โดย สนับสนุนให้ ดร. นงลักษณ์ วิรัชชัย และ ดร. สุวิมล ว่องวานิช เป็นผู้ดำเนินการวิจัยดังกล่าว

บัดนี้ การดำเนินการศึกษาวิจัยและจัดทำรายงานการวิเคราะห์การจัดอันดับมหาวิทยาลัยของประเทศในเอเชียได้เสร็จเรียบร้อยแล้ว สำนักงานฯ จึงเห็นสมควรให้มีการจัดเสวนาทางวิชาการ(ONEC FORUM) ในครั้งนี้ขึ้น

วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นเวทีให้ผู้บริหารการศึกษาและนักการศึกษาในมหาวิทยาลัย ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ที่สนใจในการอุดมศึกษา ได้ถกเถียงถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการจัดอันดับมหาวิทยาลัยชั้นนำในเอเชียตามรายงานของนิตยสาร Asiaweek รวมทั้ง เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ ตลอดจนการให้คำแนะนำอันยังประโยชน์ให้แก่มหาวิทยาลัยไทยต่อไป

วิธีการดำเนินการ

1. การนำเสนอผลการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์การจัดอันดับมหาวิทยาลัยของประเทศในเอเชีย
2. การอภิปรายและแลกเปลี่ยนประสบการณ์
3. สรุปผลการประชุม

กำหนดวัน/เวลา/สถานที่

วันจันทร์ที่ 28 กันยายน 2541 เวลา 8.30 - 12.30 น.

ห้องประชุมกำแหง พลังกูร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ถนนสุขุทัย เขตดุสิต กทม. 10300

ผู้เข้าร่วมเสวนา

จำนวน 70 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร ผู้ทรงคุณวุฒิ นักการศึกษาในมหาวิทยาลัย ผู้สนใจในการอุดมศึกษา สื่อมวลชน และข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

ค่าใช้จ่าย

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 13,400 บาท (หนึ่งหมื่นสามพันสี่ร้อยบาทถ้วน) โดยเบิกจากงบประมาณโครงการวิจัยการประกันคุณภาพและรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาไทย

ผู้รับผิดชอบ

สำนักพัฒนานโยบายและวางแผนการจัดการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้เข้าร่วมการเสวนาได้รับรู้รายละเอียดเกี่ยวกับรายงานการจัดอันดับมหาวิทยาลัยในเอเชีย รวมทั้ง ได้แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดอันดับมหาวิทยาลัย อันจะยังประโยชน์ต่อการพัฒนามหาวิทยาลัยไทยต่อไป

กำหนดการจัดเสวนาทางวิชาการ (ONEC FORUM)

เรื่อง

การจัดอันดับมหาวิทยาลัยดีอย่างไร ? : บทเรียนจากเอเชีย

วันจันทร์ที่ 28 กันยายน 2541 เวลา 8.30 - 12.30 น.

ณ ห้องกำแหง พลากร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

08.30 - 09.00 น.	ลงทะเบียน
09.00 - 09.15 น.	เปิดเวทีการเสวนา โดย เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ดร. รุ่ง แก้วแดง
9.15 - 10.00 น.	การนำเสนอผลการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์การจัดอันดับ มหาวิทยาลัยของประเทศในเอเชีย โดย ดร. นงลักษณ์ วิรัชชัย ดร. สุวิมล ว่องวาณิช ประธานการเสวนา ศาสตราจารย์นายแพทย์ ดร. จรัส สุวรรณเวลา
10.00 - 10.15 น.	พัก - รับประทานอาหารว่าง
10.15 - 12.30 น.	อภิปรายทั่วไป ประธานฯ ปิดเวทีการเสวนา
12.30 น.	พัก - รับประทานอาหารกลางวัน

โครงการศึกษาวิจัยและจัดทำรายงานการวิเคราะห์การจัดอันดับมหาวิทยาลัยในเอเชีย

ที่ปรึกษาโครงการ

ดร. รุ่ง แก้วแดง	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
ดร. ชินภัทร ภูมิรัตน	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนานโยบายและวางแผนการจัดการศึกษา

คณะกรรมการพิจารณาและตรวจรับผลงานวิจัย

ดร. วิเชียร เกตุสิงห์	ประธาน
ดร. ชินภัทร ภูมิรัตน	กรรมการ
นางสาวนงลักษณ์ พหลเวชช์	กรรมการและเลขานุการ

นักวิจัย

ดร. นงลักษณ์ วิรัชชัย
ดร. สุวิมล ว่องวาณิช

ผู้ประสานงานโครงการ

นางสาวนงลักษณ์ พหลเวชช์
นางฟ้าม่วย เรืองเลิศบุญ

ปีงบประมาณ 2541

รายชื่อผู้เข้าร่วมเสวนาทางวิชาการ เรื่อง

การจัดอันดับมหาวิทยาลัยได้อย่างไร : บทเรียนจาก Asiaweek

☞ ผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ดร.น.พ.จรัส สุวรรณเวลา	อธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย
2. ผศ.ดร.นงลักษณ์ วิรัชชัย	หัวหน้าภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. รศ.ดร.สุวิมล ว่องวานิช	คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. น.ส. จินดา สุขจิต	สถาบันอนาคตเพื่อการศึกษา
5. นายปกรณ์ อินทรารูธ	วชิราวุธวิทยาลัย
6. น.ส. สุนันท์ แก้วเก่า	วชิราวุธวิทยาลัย
7. ดร.วุฒิพงษ์ เพ็ริยบจิริยวัฒน์	อดีตผู้อำนวยการ TRIS
8. ดร.ชุมพล พรประภา	บริษัทเอสพีอินเทอร์เน็ตเนชั่นแนลจำกัด
9. รศ.ดร.ชูเวช ช่างสง่าเวช	คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
10. นางสุชาดา ศิริฤกษ์พิพัฒน์	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

☞ ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา

1. นางประไพพิศ มงคลรัตน์	ผู้อำนวยการกองแผนงาน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. น.ส.สนธยาพร พรจินดา	กองแผนงาน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. ศ.น.พ.สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ	ผู้ช่วยอธิการบดี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. ศ.ดร.ธีระ สูตะบุตร	อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
5. ศ.สมเพียร เกษมทรัพย์	รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
6. นายกังวาน ยอดวิเศษศักดิ์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
7. ศ.ดร.ม.ร.ว.ชินนุสรณ์ สวัสดิวัฒน์	มหาวิทยาลัยมหิดล
8. รศ.ดร. สุภณทา พรหมบุญ	อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
9. รศ.ดร. ตรึงใจ บุรณสมภพ	อธิการบดีมหาวิทยาลัยศิลปากร

10. นางสุนีย์ ช่างเจริญ	ผู้อำนวยการกองแผนงาน
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
11. ผศ.ดร. สุชีพ สุขสุแพทย์	รองอธิการบดีสถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
12. ศ.ดร. สมชาย ชูชีพสกุล	รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและสารสนเทศ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ธนบุรี
13. รศ.ดร.พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์	รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัย
บูรพา
14. นางยุวดี ตปนียากร	รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
15. น.ส.วริษฎา ศิลลาอ่อน	รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะเภสัชศาสตร์
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
16. นายสมบัติ สินธุเชาว์	ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวางแผนฯ คณะวิศวกรรม
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
17. น.ส.ชริดา ปุกหุด	คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
18. นายชัยธวัช เสาวพนธ์	ผู้ช่วยอธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
19. รศ.กาญจนา เงาราชี	รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัย
นเรศวร
20. รศ.ดร.เชาว์ โรจนแสง	รองอธิการบดีฝ่ายวางแผน
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
21. ผศ.ลักษณะ สตะเวทิน	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
22. ดร.จิตรเกษม งามนิล	ผู้ช่วยอธิการบดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
มหานคร
23. ดร. มานิต บุญประเสริฐ	รองอธิการบดีฝ่ายพัฒนา มหาวิทยาลัยรังสิต
24. ผศ.ดร.รุจา ผลสวัสดิ์	รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
25. ภรดา ดร.บัญญัติ แสงหิรัญ	รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัย
อีสต์มัสซัชชู
26. ผศ.ดร.รัตนา ประเสริฐสม	ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการ
สถาบันราชภัฏสวนดุสิต

27. รศ.ดร. สุวรรณี ศรีคุณ

อธิการบดีสถาบันราชภัฏ จันทรเกษม

☞ สื่อมวลชน

1. นายเรืองชัย ทรัพย์นิรันดร์
2. น.ส.เสวพร ชื่นประภาอนุสรณ์
3. น.ส.รัชดา ธารภาค
4. น.ส.ดวงกมล อรุสยะนันท์
5. น.ส.มัณฑนา จันทรา
6. นายพูนทรัพย์ ทองทาบ
7. น.ส.รัตนา เตชนสารภาคดี
8. นายสุเมธ สมคะเน
9. น.ส.ฤดีโตม วิภาวัน
10. น.ส.สิริกุล บุหนาค
11. น.ส.ชัชววรรณ วาดีตัสกร
12. นายธีรนุช เนียมวรรณ
13. น.ส. แสงทอง เผ่าบัวทอง

หนังสือพิมพ์มติชน
หนังสือพิมพ์สยามรัฐ
หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ
หนังสือพิมพ์ทางด่วน
นักข่าวสายการศึกษา
หนังสือพิมพ์เดลินิวส์
หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ
หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์
สถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง5
ผู้สื่อข่าว
ผู้สื่อข่าว ทีวีช่อง 9
ผู้สื่อข่าว INN
ผู้แทนบริษัทเนชั่นแนลแมกกาซีนแอนด์
เซอร์วิส จำกัด

☞ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

1. ดร.รุ่ง แก้วแดง เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
2. ดร.เจือจันทร์ จงสถิตอยู่ ที่ปรึกษาด้านระบบการศึกษา สกศ
3. ดร.วิเชียร เกตุสิงห์ รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษา
แห่งชาติ
4. ดร.นงราม เศรษฐพานิช รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษา
แห่งชาติ
5. ดร.ชินภัทร ภูมิรัตน ผู้อำนวยการสำนักพัฒนานโยบายและวางแผนการจัดการศึกษา สกศ.
6. น.ส.นงลักษณ์ พหลเวชช์ นักวิชาการศึกษา สกศ.
7. น.ส.ศรีไพร ศรีสำราญ นักวิชาการศึกษา สกศ.
8. นางประดับ ศุภกิจ นักวิชาการศึกษา สกศ.

9. นางฟ้ามู่เยว่ เรื่องเลิศจบบุญ	นักวิชาการศึกษา สกศ.
10. นางเรืองรัตน์ วงศ์ปราโมทย์	นักวิชาการศึกษา สกศ.
11. นางรัชนี ศิลปบรรเลง	นักวิชาการศึกษา สกศ.
12. นางพรพิมล เมธีรานันท์	นักวิชาการศึกษา สกศ.
13. นายสมศักดิ์ จัตตุพรพงษ์	นักวิชาการศึกษา สกศ.
14. นางอรุณี สถาอนุพงษ์	นักวิชาการศึกษา สกศ.
15. นางนิรมล กิตติวิบูลย์	นักวิชาการศึกษา สกศ.
16. นางสุชาดา ไชยรัตน์	นักวิชาการศึกษา สกศ.
17. นางกัลยาณี ปฎิมาพรเทพ	นักวิชาการศึกษา สกศ.
18. นางอัมพร ประเสริฐสุข	นักวิชาการศึกษา สกศ.
19. นายปรีดา สีชุม	นักวิชาการศึกษา สกศ.
20. นางเพ็ญจันทร์ นครอินทร์	นักวิชาการศึกษา สกศ.
21. นายอรรถพงษ์ สุขสมนิตย์	นักวิชาการศึกษา สกศ.
22. น.ส.นันทิชา ไวยนพ	นักวิชาการศึกษา สกศ.
23. น.ส.สุนันท์ เอื้อชิดชัย	เจ้าหน้าที่ธุรการ

สรุปผลการเสวนาทางวิชาการ
เรื่อง

การจัดอันดับมหาวิทยาลัยดีอย่างไร : บทเรียนจาก Asiaweek
วันจันทร์ ที่ 28 กันยายน 2541 เวลา 8.30-12.30 น.
ณ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

- ๖ จัดทำสรุปผลการเสวนา : นางเรืองรัตน์ วงศ์ปราโมทย์
- ๖ พิจารณารายงาน : ดร. ชินภัทร ภูมิรัตน
นางประดับ ศุภกิจ
- ๖ จัดพิมพ์และเผยแพร่ : นางเรืองรัตน์ วงศ์ปราโมทย์
- ๖ เจ้าหน้าที่จัดเสวนา : นางประดับ ศุภกิจ
นางเรืองรัตน์ วงศ์ปราโมทย์
นางพรพิมล เมธีรานันท์
-

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
ถนนสุขุมวิท เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
โทร. 668-7123 ต่อ 2513

E-mail Address : eppem6@onec.go.th

Internet : www.onec.go.th